

Vážení spoluobčané,

netradičně vychází prosincové vydání našeho Zpravodaje už na konci listopadu. Rádi bychom Vás pozvali na adventní akce, které v letošním roce začínají již s prvním adventním víkendem. Pozvánky najdete na konci Zpravodaje, ale i v jednotlivých článcích. Můžeme se opět těšit na Adventní koncert s rozsvícením stromečku v Předslavi, rozsvícení stromečků v ostatních částech obce, Vánoční koncert v kapli v Měcholupech, Mikulášskou zábavu v sokolovně v Předslavi, Výstavu betlému v Makově, půlnoční mši v kostele v Němčicích, kde budou hrát nově zrestaurované varhany, prostě, máme se na co těšit. Hned na začátku nového roku proběhne Tříkrálová sbírka, turnaj ve stolním tenise, Hasičský ples, a Masopustní zábava. Plánovaný program Vám dává možnost, jak si zpříjemnit zimní období, je doslova nabitý akcemi a je jen na Vás, zda budete sedět doma, nebo se přijedete pobavit.

Paní Zima už zaťukala na naše okna a zpříjemní nám adventní čas, nejkrásnější období roku, zklidnění, odpočinek a setkávání s lidmi, které máme rádi. Buďte opatrní na cestách za svými blízkými, aby se svátky radosti a obdarování nestaly smutnými.

Chtěl bych Vám popřát krásné, klidné prožití Vánočních svátků, zdraví a štěstí v novém roce a veselou mysl.

Miloslav Kreuzer – starosta obce

Informace z jednání OÚ

11. zasedání ZO Předslav konané dne 25. 7. 2024 v Předslavi

Usnesení:

- č. 129 – ZO projednalo a s c h v a l u j e uzavření kupní smlouvy na část pozemku p.č. 159/2 nově (165/43 a) o výměře 559 m², část pozemku p.č. 159/2 nově (790/47) o výměře 6 m² a část pozemku p.č. 162 o výměře 3 m², všechny lesní pozemek v k.ú. Předslav s panem Josefem Kroupou, nar. 2.6.1996, bytem Předslav 75, 339 01 Předslav. Za kupní cenu nemovité věci 45 440,- Kč, náklady spojené s prodejem uhradí kupující. Tímto usnesením se ruší usnesení č. 43 ze 3. zasedání ZO Předslav konaného dne 27.4.2023 v Makově.
- č. 130 – ZO projednalo a s c h v a l u j e vrácení finančních prostředků na základě vydaného rozhodnutí o přezkumu stanovené finanční opravy č.j. SFZP 138934/2024 na základě Smlouvy o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR na akci „Předslav – odkanalizování a čištění odpadních vod“ ve výši 5 % z proplacené části dotace. Celkem 891 531,88 Kč.
- č. 131 – ZO projednalo a s c h v a l u j e Rozpočtové změny č. 7 /24.

12. zasedání ZO Předslav konané dne 12. 9. 2024 v Předslavi

Usnesení:

- č. 132 – ZO projednalo a s c h v a l u j e zprávu o činnosti OÚ od 10. zasedání ZO Předslav.
- č. 133 – ZO projednalo a p o v ě ř u j e starostu obce, zajistit vypracování odhadní ceny pozemků pro směnu, schválenou jako Záměr směnít pod číslem usnesení 112, 113 a 114 na 10. zasedání Zastupitelstva obce dne 27.6.2024 z důvodu velkých rozdílů ve výměře směňovaných pozemků.
- č. 134 – ZO projednalo a s c h v a l u j e prodej části pozemku p.č. 344 v k.ú. Makov u Předslavi o výměře cca 8 m² v majetku obce Předslav za cenu 50,- Kč/m² a náklady spojené s prodejem paní Radce Wiedemann, Makov 51, 33901 Předslav.
- č. 135 – ZO projednalo a s c h v a l u j e záměr prodat část pozemku p.č. 1/1 o výměře cca 223 m² v k.ú. Předslav v majetku obce Předslav.
- č. 136 – ZO projednalo a s c h v a l u j e na základě žádosti o poskytnutí dotace žadateli: **Plzeňský kraj**; IČ: 70890366; se sídlem Škroupova 18, 306 13 Plzeň; ve výši **9 909,20 Kč** na zajištění dopravní obslužnosti (rozšíření provozu) Plzeňského kraje v roce 2024. Žádost je vedena pod č.j. Předslav/691/24. *Pro: 7 Proti: 0 Zdržel se hlasování: 0.*
- č. 137 – ZO projednalo a b e r e n a v ě d o m í žádost Tělovýchovné jednoty Měcholupy o 10% spoluúcast obce Předslav. Dotační program Národní sportovní agentury, výzva č. 14/2024, Kabina 2024, program č. 16251 Rozvoj místních sportovišť a zázemí – Kabina 2021 – 2025. Pokud bude TJ Měcholupy úspěšná s žádostí o dotace na rozvoj sportoviště v Měcholupech, obec poskytne, dle pravidel dotace, 10% dotačních prostředků ze svého rozpočtu. *Pro: 7 Proti: 0 Zdržel se hlasování: 0.*
- č. 138 – ZO projednalo a b e r e n a v ě d o m í zprávu o Změně č.2 územního plánu obce Předslav. A p o v ě ř u j e starostu obce k oslovení nového zpracovatele Změny č.2 územního plánu obce Předslav.
- č. 139 – ZO projednalo a s c h v a l u j e výsledek výběrového řízení: na akci „Rekonstrukce požární zbrojnice Předslav“: *Pořadí nabídky = 1; uchazeč = ALFASTAV, spol. s r.o., Sobětica 81, 339 01 Klatovy, IČ 18236651; nabídková cena = 1 151 588,- Kč. Pořadí nabídky = 2; uchazeč = ŠIMÁČEK - STAVBY, spol. s r.o., Točnick 106, 339 01 Klatovy, IČ 25220560; nabídková cena = 1 042 382,- Kč. A p o v ě ř u j e starostu obce k uzavření*

smlouvy o dílo na zhotovitele stavby se společností **ŠIMÁČEK - STAVBY, spol. s.r.o.**, Točnick 106, 339 01 Klatovy, IČ 25220560 na zakázku „Rekonstrukce požární zbrojnice Předslav“, za cenu 1 042 382,- Kč bez DPH.

- č. 140 – ZO projednalo a s c h v a l u j e **a)** navýšení základního kapitálu společnosti Pošumavská odpadová, s.r.o., na novou výši 2 547 680,- Kč. **b)** Souhlasí s tím, že obec Předslav se vzdává svého přednostního práva k účasti na zvýšení základního kapitálu. **c)** Souhlasí s tím, aby nové vklady do společnosti Pošumavská odpadová, s.r.o., byly upsány takto: – stávající společník město Klatovy navýší svůj vklad na novou celkovou výši 1 300 000,- Kč; – přistupující noví společníci městys Chudenice, obec Úsilov, obec Černíkov, obec Klenová, obec Křenice, obec Dlačov, obec Ježovy, obec Obytce a obec Javor vloží vklady ve výši odpovídající počtu obyvatel dané obce násobeného 30,- Kč. Konkrétní výše vkladů jednotlivých společníků jsou uvedeny v návrhu společenské smlouvy. **d)** Schvaluje novou společenskou smlouvu společnosti Pošumavská odpadová, s.r.o. dle přiloženého návrhu. **A p o v ě ř u j e** starostu obce k zastupování na valné hromadě a hlasování v souladu s usnesením ZO.
- č. 141 – ZO projednalo a **p o v ě ř u j e** starostu obce k jednání s městem Klatovy o napojení vodovodu Předslav – Měcholupy na vodovodní přívaděč Točnick – Otín.
- č. 142 – ZO projednalo a **b e r e n a v ě d o m í** Rozpočtové změny č. 8/24 a **s c h v a l u j e** Rozpočtové změny č. 9/24.

Informace obecního úřadu

Úřední hodiny na obci koncem roku

Pobočka Pošta Partner:

Ve dnech od **pondělí 16.12.** do **čtvrtek 19.12.** a v **pondělí 23.12.** bude otevřeno vždy **od 12.00 do 16.00 hodin.** V **pátek 20.12.** bude otevřeno **od 8.00 do 12.00 hodin** a v **úterý 31.12.** bude otevřeno **od 8.00 do 10.00 hodin.**

Obecní úřad:

V období **od 23.12. do konce roku** bude **pokladna obecního úřadu uzavřena**, to znamená, že nebude možno provádět žádné platby v hotovosti. Navíc kancelář obecního

úřadu bude v tomto období otevřena pouze v **pondělí 23.12.** a v **pondělí 30.12.** v obvyklých úředních hodinách, tj. **od 7.30 do 11.00** a **od 12.00 do 17.00.**

Otvírací doba prodejny ZKD v Předslavi koncem roku

Tento rok bude prodejna v Předslavi naposledy otevřena v **úterý 24.12.** v obvyklou provozní dobu, tedy **od 6.00 do 12.00.** Ve dnech **od 25.12.2024 do 1.1.2025** bude **prodejna uzavřena** a znovu se otevře ve **čtvrtek 2.1.2025.**

Vzdělávání

ZŠ a MŠ Předslav

Ohlédnutí za 1. čtvrtletím školního roku

Základní a Mateřská škola Předslav vstoupila do nového školního roku s elánem a řadou zajímavých aktivit, které si děti, žáci i pedagogové užívali. První čtvrtletí přineslo nejen spoustu nových znalostí, ale také mnoho zábavných a poučných akcí.

Hned od září se žáci pustili do práce v jednotlivých předmětech. Pedagogové se zaměřili na interaktivní metody výuky, díky nimž děti a žáci rozvíjeli kreativní i logické myšlení. Pedagogové využívali příznivé polohy ZŠ a MŠ k podzimním aktivitám, učení přímým prožitkem. Pravidelnou součástí vzdělávání jsou také projektové dny, během kterých si žáci osvojují nové poznatky v praktickém kontextu. Takovým projektovým dnem byla například Abeceda peněz uspořádaná ve spolupráci a Českou spořitelnou, kde se žáci zdokonalovali ve finanční gramotnosti. Další projektový den, který byl uspořádaný za podpory MAS Klatovy, byl věnovaný Janu Žižkovi.

Škola uspořádala řadu akcí, které obohatily běžnou výuku. Na počátku roku měli žáci možnost se zúčastnit dvou výletů věnovaných ekologické výchově. Nejprve navštívili Zoo Plzeň a zúčastnili se komentované prohlídky. Podruhé byli v Centru Caolinum v Nevřeni. Obě akce se uskutečnily za podpory Plzeňského kraje, který žákům hradil dopravu. Přijali jsme pozvání ZŠ Měčín na výchovný koncert, v DDM v Klatovech jsme pracovali v keramické dílně. V MŠ se konala tradiční výstava skřítků Podzimníčků. Společné výtvary dětí a jejich rodičů byly opět velmi nápadité.

Děti MŠ se spolu se žáky ZŠ zúčastnily halloweenské rytmičké show a zhlédly film ve sférickém kině. Výborný byl edukativní program věnovaný dravcům a jejich výcviku. Pravidelně se všichni účastníme představení pořádaných SDS Klatovy.

Škola klade důraz na spolupráci s rodiči, což potvrzují třídní schůzky i pravidelné konzultace. Škola využila nabídky MAS Klatovy a pro rodiče a širokou veřejnost uspořádala besedu s psycholožkou a psychoterapeutkou paní Mgr. Petrou Štefflovou na téma připravenosti dětí na školní výkon, jejich psychické odolnosti, samostatnosti a zodpovědnosti. Děkujeme všem dětem, rodičům i učitelům za skvělý start školního roku. Věříme, že druhé čtvrtletí bude stejně úspěšné!

Nyní se již děti a žáci těší na mikulášskou nadílku. MŠ uspořádá předvánoční dílničky pro rodiče. Do konce roku nás ještě čeká vánoční besídka. Moc děkujeme všem rodičům a přátelům školy za nemalé sponzorské dary. Díky nim objeví děti pod stromečkem v MŠ mnoho nádherných dárků.

V současné době žáci ZŠ pilně nacvičují na tradiční vánoční koncert, jehož XV. ročník se uskuteční v pátek 29. 11. 2024 od 18,00 hodin v kostele sv. Jakuba Většího v Předslavi. Srdečně všechny zveme. Těšíme se, že se opět sejdem v přátelské atmosféře a oslavíme blížící se svátky.

Přejeme Vám ať se o Vánocích splní všechna přání, ať Vánoce přinesou tolik potřebný klid. Do nového roku přejeme zdraví, lásku, přátelství, hezké mezilidské vztahy, rodinnou pohodu. Ať je rok 2025 šťastný a úspěšný.

Za ZŠ a MŠ Mgr. Petra Červená, ředitelka školy

Soutěž mužů TJ Měcholupy v kopané

Měcholupští fotbalisté ve skvělé formě...

Na konci minulého ročníku fotbalové soutěže postoupilo Áčko měcholupských fotbalistů do 1. A třídy, a tak se s napětím očekávalo, jak se jim v této vyšší úrovni soutěže bude dařit. S podzimní částí sezony ale musí být všichni spokojeni, neboť umístění ve výsledkové tabulce je lepší, než si kdo jen dokázal představit. Tento úspěch však s sebou zároveň nese i zodpovědnost, pořádně se v zimní přestávce připravit a pokračovat též po ní v dobrých výkonech. Hráči jedou zápas od zápasu a nikdo z nich nechce prohrávat. Na jaké místo v tabulce to ale na konci soutěže bude stačit, to se teprve uvidí. Dá se však věřit, že když mají tak dobře nashlápnuto, tak by mohli zůstat někde na horních příčkách tabulky. Jarní část soutěže je vždy těžší, a tak je dobré mít před ní nahráno dost bodů, což se jim zatím povedlo.

Výsledky jednotlivých utkání A týmu, odehraných v podzimní části soutěže, byly následující:

01. kolo Kralovice – Měcholupy; hráno v sobotu 10.8.; výsledek 2 : 5 (1:3); branky: 28. Běláč David, 71. Pecka Jan – 6. Hojda Miroslav, 15.(PK) Krejčířík Zdeněk, 30. a 86. Harmady Pavel, 57. Javorský Pavel; rozhodčí: Schneider Josef; ŽK: 0:4; ČK: 0:1 (90. Janda Martin); diváků: 86.

02. kolo Sušice – Měcholupy; hráno v neděli 18.8.; výsledek 0 : 1 (0:0); branky: 56. Krejčířík Zdeněk; rozhodčí: Kraus Jan; ŽK: 1:4; ČK: 0:1 (78. Javorský Pavel); diváků: 100.

03. kolo Měcholupy – Luby; hráno v sobotu 24.8.; výsledek 1 : 1 (0:0); branky: 47. Javorský Pavel – 59. Kutka Marek; rozhodčí: Ruda Daniel; ŽK: 4:4; ČK: 1:1 (61. Krejčířík Zdeněk – 36. Pikhart Hynek); diváků: 196.

04. kolo Malesice – Měcholupy; hráno v neděli 1.9.; výsledek 5 : 1 (1:1); branky: 10. a 70. Pašek Daniel, 57. a 75. Šmídl Patrik – 12. Krejčířík Zdeněk; rozhodčí: Fillinger Miloš; ŽK: 2:2; diváků: 60.

05. kolo Měcholupy – Chotěšov; hráno v neděli 8.9.; výsledek 5 : 1 (4:1); branky: 3. Cupl Patrik, 9. Krejčířík Zdeněk, 30., 45. a 58.(PK) Kaas Václav – 5. Brabec Jan; rozhodčí: Schneider Josef; ŽK: 2:1; diváků: 132.

06. kolo Kdyně – Měcholupy; hráno v neděli 15.9.; výsledek 0 : 4 (0:3); branky: 13. a 30. Javorský Pavel, 45. Cupl Patrik, 89. Krejčířík Zdeněk; rozhodčí: Kraus Jan; ŽK: 4:3; ČK: 0:1 (64. Kovařík Jiří); diváků: 80.

07. kolo Měcholupy – Plzeň-Černice; hráno v neděli 22.9.; výsledek 5 : 2 (2:1); branky: 9. a 55. Javorský Pavel, 27. Veselka Karel, 48. Kotlan Daniel, 81. Harmady Pavel – 19. Motlík Václav, 80. Zeliňski Krzysztof; rozhodčí: Matoušek Vladimír; ŽK: 1:2; ČK: 0:1 (45. Müller Marek); diváků: 70.

08. kolo Žákava – Měcholupy; hráno v sobotu 28.9.; výsledek 0 : 7 (0:4); branky: 3. Copák František, 20. Krejčířík Zdeněk, 28. Kotlan Daniel, 42. Kaas Václav, 67. a 73.

Javorský Pavel, 78. Harmady Pavel; rozhodčí: Příbyl Zdeněk; ŽK: 3:1; diváků: 100.

09. kolo Měcholupy – Tlumačov; hráno v neděli 6.10.; výsledek 0 : 0 (0:0); rozhodčí: Příbyl Zdeněk; ŽK: 4:2; ČK: 0:1 (58. Hamor Kolja); diváků: 100.

10. kolo Stříbro – Měcholupy; hráno v neděli 13.10.; výsledek 0 : 5 (0:3); branky: 3. Bezdička Václav (vlastní), 22. Kaas Václav, 32. a 68. Cupl Patrik, 77. Janda Martin; rozhodčí: Rubáš Jaroslav; ŽK: 0:0; diváků: 76.

11. kolo Měcholupy – Dobřany; hráno v sobotu 19.10.; výsledek 3 : 1 (0:0); branky: 60. Hojda Miroslav, 72. Javorský Pavel, 74. Novák David – 11. Smetana Patrik; rozhodčí: Mudra Zdeněk; ŽK: 1:4; diváků: 150.

12. kolo Rokycany B – Měcholupy; hráno v sobotu 26.10.; výsledek 2 : 4 (2:1); branky: 4. a 24. Drábek Jiří, – 8., 90. a 90. Javorský Pavel, 74. Hojda Miroslav; rozhodčí: Šimek František; ŽK: 2:1; ČK: 1:0 (58. Pour Filip); diváků: 80.

13. kolo Měcholupy – Horažďovice; hráno v neděli 3.11.; výsledek 0 : 2 (0:1); branky: 41. Kába Roman, 75. Šabek Ondřej; rozhodčí: Sirový Václav; ŽK: 4:2; diváků: 90.

14. kolo Smíchov Plzeň – Měcholupy; hráno v neděli 10.11.; výsledek 0 : 3 (0:3); branky: 6. Copák František, 9. Javorský Pavel, 43. Kotlan Daniel; rozhodčí: Schneider Josef; ŽK: 4:1; diváků: 73.

15. kolo Měcholupy – Plzeň Košutka; hráno v sobotu 16.11.; výsledek 2 : 0 (2:0); branky: 25. Veselka Karel, 30. Copák František; rozhodčí: Kaiser Daniel; ŽK: 0:0; diváků: 40.

Tabulka soutěže po podzimní části vypadá následovně:

Rk.	Tým	Záp.	V3	R1	P0	Skóre	Body
1.	Měcholupy	15	11	2	2	46:16	35
2.	Luby	15	10	2	3	46:25	32
3.	Chotěšov	15	10	2	3	29:15	32
4.	Dobřany	15	10	2	3	34:21	32
5.	Horažďovice	15	8	5	2	40:17	29
6.	Rokycany "B"	15	8	2	5	37:26	26
7.	Plzeň Košutka	15	7	3	5	36:29	24
8.	Stříbro	15	6	4	5	31:34	22
9.	Smíchov Plzeň	15	6	3	6	26:26	21
10.	Tlumačov	15	3	7	5	28:25	16
11.	Malesice	15	4	3	8	27:35	15
12.	Kdyně	15	4	2	9	17:30	14
13.	Kralovice	15	4	2	9	22:40	14
14.	Žákava	15	3	1	11	29:66	10
15.	Sušice	15	2	3	10	17:30	9
16.	Plzeň Černice	15	2	1	12	16:46	7

Historie

Historie některých vánočních zvyků u nás

Vánoce patří zřejmě mezi ty nejmilejší svátky roku a zejména děti se na ně už odedávna doslova těší. Jsou to, nebo

by alespoň měly být, svátky klidu a míru, pokory a času stráveného s rodinou a váže se k nim celá dlouhá řada zvyků a tradic. Zdálo by se, že by tyto tradice měly být vyloženy křesťanskou záležitostí. Vždyť latinský název pro Vánoce zní Na-

tivitas Domini, tedy *Narození Páně*, takže se jedná o svátky, které nám mají připomínat narození Ježíše Krista. Nenechme se ale mýlit, neboť kořeny svátků v tomto období sahají už do dob pohanských, a i z nich se nám některé z oněch tradic dochovaly. Pradávná historie předkřesťanských národů v Evropě je sice nejasná, ale něco málo je známo alespoň o těch pozdějších, tedy Keltech. Západní a jižní Čechy byly součástí keltské pravlasti, obývané v 6. a 5. století př.n.l. kmeny, které později vstoupily do historie pod jménem Bójové. Keltové žili v souladu s přírodou, a proto pro ně řada v přírodě se opakujících každoročních údobí a událostí byla posvátná a hodna oslavy. Dochovaly se nám názvy některých velkých svátků slavených Kelty žijícími na Britských ostrovech, jako třeba podzimní svátek *Samhain*, zimní *Imbolc*, jarní *Beltain* nebo letní zvaný *Lughnasa*. Velmi důležitým pro všechny Kelty byl také *Svátek zimního slunovratu*, který u těch ostrovních měl řadu označení, jako třeba *Meán Geimhridh (střed zimy)* nebo *Alban Artuan (Artušovo světlo)*. Tyto názvy však pocházejí až z mnohem pozdější doby, neboť původní název svátku se bohužel nedochoval. Od 21. prosince se dny začínají opět prodlužovat, a tak pro Kelty, bylo období zimního slunovratu obdobím naděje. Zima se započala vzdávat vlády a přesto, že ještě nekončila, tak už Keltové začínali počítat dny do jara, které jim bylo každým dnem blíží a blíží.

K tradiční vánoční výzdobě patří neodmyslitelně větvičky **jmelí**. Obvykle se zavěšuje do prostoru tak, aby bylo pod ním možno se políbit. Polibek pod jmelím pak má dvojici přinést lásku a plodnost po celý příští rok. Toto je údajně už jedna z dávných předkřesťanských tradic, neboť *jmelí bílé* fascinovalo už staré národy. Zelené větvičky, které se objevují na větvích jehličnatých i listnatých stromů během zimy, a dokonce v tomto nehostinném období mají plody, působily na příslušníky těchto národů jako dar bohů. V rámci oslav zimního slunovratu dávní keltští kněží, *druoidové* tyto větvičky rituálně odřezávali a aby zdůraznili, že jde o něco skutečně mimořádného, používali k tomu zlatý srp. Proto se také jmelí dodnes zlatí. Už tito dávní Keltové věřili, že jmelí do domu přináší štěstí, odvahu, lásku a plodnost, proto už i oni dodržovali líbací zvyk, kdy muž směl políbit každou ženu, kterou uviděl procházet pod zavěšeným jmelím. Po každém polibku pak políbení utrhli společně jednu bobulku, až na tu poslední. S touto poslední kuličkou se pak jmelí nechávalo viset až do příštího zimního slunovratu.

Další z tradic tohoto svátku, která se nám údajně dochovala už z období Keltů, má být **rozkrajování jablka**. Pokud najdeme uprostřed hvězdičku budeme po celý rok zdraví. Obřadním jídlem o slavnosti zimního slunovratu pak prý u Keltů měla být **ryba**, kterou musel muž daný den ulovit. A tak jako my pečeme na Vánoce **cukroví**, Keltové měli péct koláče, které prý zdobili tak, aby připomínaly slunce.

Obdobně jako Keltové, slavili zimní slunovrat později na našem území proniknuvší sem staří Slované. Ti při tomto svátku oslavovali znovuzrození slunečního božstva *Dažboga Svarožice* a i některé jejich zvyky z oslavy tohoto svátku se nám zachovaly až do současnosti. Například symbol **zlatého prasátka**, které mělo být údajně posvátným zvířetem zmiňovaného boha Dažboga. Zlato v tomto případě představovalo započatý odchod zimy, prase zase příslib hojnosti a prosperity.

Z pradávných dob se nám dochovala i další z vánočních tradic, kterou je **lití olova**. Její metoda byla vynalezena již ve starověkém Řecku, u nás se stala již součástí pohanských tradic zimního slunovratu, kdy tato činnost měla sloužit k věštění budoucnosti. V pozdějších dobách pak podle této tradice měly mladé dívky 30. listopadu sbírat olovo ze starých oken nebo je kupovat. O Vánocích pak olovo na plechové lžici držely nad plamenem svíce, dokud se nerozpustilo a pak je vylily do připravené mísy nebo škopku s chladnou vodou přes takzvaný křížový klíč, který měl na zubech podobu kříže. Tekuté olovo ve studené vodě okamžitě ztuhlo a vytvořilo rozličné tvary. Z těch se pak následně, podle toho, jaký nástroj či předmět jim tyto tvary připomínaly (ševcovská kopyta, vojenské zbraně, bochánky chleba, srpy, rýče, motyky, cepy atd.), snažily uhodnout jakého řemeslníka či živnostníka dostanou za manžela.

Jinou tradiční štedrovečerní zábavou v našich zemích pak bylo **pouštění lodiček ze skořápek vlašského ořechu** s kouskem svíčky. Také počátek tohoto obyčeje je třeba hledat již v dobách předkřesťanských. Dochované popisy této tradice však pocházejí opět až z dob pozdějších. Také tato činnost sloužila k předpovídání budoucnosti a postup při ní byl poměrně snadný. Do skořápky rozpůleného vlašského ořechu s odstraněným jádrem se upevnil zbytek svíčky, která byla použita v kostele při ranní mši 24. prosince. Takto zhotovená lodička se pak umístila na vodní hladinu v míse a podle toho, co se s ní dělo dál, se hádala budoucnost. Postupně vykrystalizovalo několik způsobů, jak si výsledek vyložit. Tak třeba mladé dívky podle směru, kterým se lodičky ubíraly, prý hádaly, zda je čeká šťastné manželství, samota, nebo problematický partner. Trochu jiným způsobem někde bylo, že děvčata pouštěla na vodu vždy dvě skořápky, kde jedna představovala ono děvče a druhá jejího milého. Pokud se pak lodičky přibližovaly, bylo to dobré znamení. Jinde zase pouštělo více osob své lodičky najednou a podle jejich chování na hladině se usuzovalo následující. Zůstala-li lodička u okraje mísy, neměla jejího majitele čekat v příštím roce žádná změna. Pokud se hned potopila, pak jakákoliv snaha zlepšit svou situaci měla být v nadcházejícím roce marná. Dotýkala-li se při své plavbě jiné lodičky, znamenalo to lásku nebo přátelství dotyčných osob. Pokud lodička spolu s ostatními utvořila na vodě kruh, mělo to značit bezproblémové soužití, vzájemnou úctu, přátelství a toleranci. Když se loďka ocitla uprostřed mezi ostatními, vykládalo se to jako že majitel oné lodičky potřebuje ochranu a pomoc, je zranitelný a citlivý. Když se naopak dostala mimo kruh ostatních, mělo to znamenat, že její majitel v nadcházejícím roce opustí rodinu. Jestliže se loďka jen točila kolem své osy, představovalo to nerozhodnost jejího majitele, který ještě neví, co od života vlastně chce. Když na lodičce svíčka zhasla, mělo se za to, že to značí neupřímnost nebo komplikovaný citový vztah. Pokud ale loďka sama doplula k protějším břehu, věřilo se, že její majitel získá, po čem touží. Podle pověry se lodičky neměly schovávat do příštích Vánoc. Pokud došlo k jejich spálení o posledním vánočním svátku, mělo prý dojít k umocnění kladného působení věštby a oslabení jejich možných negativních účinků.

Zhruba ve 4. století, tedy ještě před příchodem Slovanů na naše území, přesunula církev datum narození Krista z

6. ledna na 25. prosinec, aby tím posílila postupné vytlačování pohanských božstev a tradic. To se sice tak úplně nepodařilo, neboť krom již uvedených tradic pochází z pohanských zvyků například třeba i **házení střevícem**. Vánoce se tedy staly oslavou narození Ježíše Krista, ale svou oblíbenost si jako takové musely však teprve získat. Dříve byly totiž církví považovány za méně významný svátek než například *Epifanie* neboli *Zjevení Páně* připadající na 6. ledna. Lidé však měli vánoční období od nepaměti spojené se svátkem významným, a jak se sžívali s křesťanským náboženstvím, tak vzrůstala i obliba křesťanských Vánoc, časem byla přejata nová jména vánočních postav, některé staré vánoční zvyky byly podloženy novým zdůvodněním a časem byly přijímány i zvyky nové. O novém zdůvodnění starých pohanských zvyků svědčí například ze středověku dochované tvrzení, že za neporušený předvánoční půst pak každý, kdo celý den až do štědrovečerní večeře nebude jíst maso, uvidí zlaté prasátko. A údajně se v českých zemích nevěřilo jen na prasátko, v určitých obdobích jej měl nahrazovat třeba i kohout, beránek nebo tele. Štědrovečerní ryba byla zase zdůvodňována tím, že se jedná o tradiční symbol křesťanství a také jídlo postní. Pojídání ryb o vánočních svátcích je tak v Českých zemích doloženo od 17. století a vůbec nejstarší evropská písemná zmínka o kaprovi, pojídaném na Vánoce, se váže už k roku 1253. Také tradice rozvěšování jmelí dostala později novou, křesťanskou legendu, která pravila, že jmelí bylo původně samostatně rostoucím stromem, ze kterého Josef vyrobil pro Ježíška kolébku a že ze dřeva stejného stromu byl pak vyroben i kříž, na kterém Ježíše ukřižovali. Strom se ze samého studu následně rozpadl na malé větvičky a snad aby svou vinu odčinil, nosí lidem štěstí.

Z těch tradic z čistě jen křesťanského období se pak už ve středověku stala neodmyslitelnou součástí štědrovečerní tabule **vánočka**, tehdy ale ještě nazývaná *calta* nebo *húska*. Její tvar měl připomínat Ježíška, tedy nemluvátko v Betlémě narozené a plenkami ovinuté. Rozinky, které vánočka obsahuje, se původně údajně používaly jen k vyznačení oček na hlavičce děťátka. Věřilo se také, že křížové pletení tohoto pokrmu plní ochrannou funkci a chrání před zlými silami lidi sedící u stolu.

V dnešní době patří v každé rodině k nejrozšířenějšímu symbolu Vánoc ozdobený **vánoční stromeček**. Jedna z prvních písemných zpráv o ozdobeném stromku v místnosti je pak zaznamenána v brémské kronice z roku 1570. V sousedním Polsku se údajně traduje, že zavěšování ozdob na větve stromů koncem roku je už velmi dávný tamní lidový zvyk, který má sahat až do období starých Slovanů. Snad by tomu mohly nahrávat i zmínky hovořící o tom, že zvyk vánočního stromečku začali v Německu šířit až obchodníci, kteří jej převzali z pobaltských měst, Rigy nebo Tallinnu. Doloženou pravdou ale je, že se tyto stromky nejdříve nacházely v cechovních a řemeslnických domech a do domovů jednotlivých rodin začala tato tradice pronikat až v polovině 17. století. Dále do světa se tato tradice rozšířila pak ve století 19. Ujala se nejprve ve městech protestantských a následně na venkově. Katolická církev dlouho tomuto protestantskému zvyku odolávala a vánoční strom ve Vatikánu stál poprvé až v roce 1982.

Dávnou katolickou vánoční tradicí bylo, na rozdíl od zdo-
bení stromečku, **stavění betlémů**, a to už údajně od 13. století. v českých zemích je tato tradice stará přes 400 let, když

ten první byl vystaven již roku 1562. O Vánocích onoho roku jej mohli vidět Pražané v kostele sv. Klimenta, v dnešním areálu Klementina a někdejší jezuitské koleji. Byl údajně vytvořen v jezuitské tradici, která zahrnovala i divadlo a sloužil nejspíše pro vánoční žakovské hry. Podrobnosti o tom, jak vypadal, se bohužel nedochovaly. Nejstarší dosud dochovaný betlém v Čechách se pak nalézá v podzemí kostela Nanebevzetí Panny Marie a sv. Karla Velikého v Praze na Karlově. Od té doby se ale jesličky u nás staly nedílnou součástí adventního a vánočního období a postupně se začaly objevovat nejprve v kostelích, než tento zvyk pronikl i do běžných domácností a betlémářství pak získalo v Čechách bohatou tradici. Mnozí lidé si začali vyrábět betlémy sami, a tak tu postupně vznikaly jejich nejrůznější podoby, ať již co do použitého materiálu, tak do jejich vzhledu a také velikosti. Vedle betlémů velmi malých tu byly vytvářeny i betlémy značně rozsáhlé, monumentální, některé z nich i s mechanicky rozpohybovanými figurkami. Z těchto velkých betlémů jsou pak nejznámějšími zejména *Proboštův třebechovický betlém*, který se stal národní kulturní památkou, a pak největší mechanický betlém na světě, jímž jsou *Krýzovy jesličky*, nalézající se dnes v muzeu v Jindřichově Hradci. S tvorbou třebechovického betlému začal *Josef Probošt* v roce 1882, když se s pomocí svých přátel pustil do vyřezávání jesliček jako dárek pro svou ženu, které je daroval roku 1885. Následně pak se tyto jesličky rozhodl rozšířit na celý betlém a na tom pracoval až do své smrti v roce 1926. Ke spolupráci na něm si přizval ještě řezbáře *Josefa Kapuciána*, který nabídku přijal a ujal se vyřezávání figurek. Původně byl tento betlém jen statický, ale když v 90. letech 19. století měl Probošt možnost vidět velké pohyblivé betlémy, tak chtěl, aby se pohyboval i ten jeho. Po počátečních nezdarech mu zkonstruoval funkční mechanismus k pohybu figurek až třebechovický sekerník *Josef Friml*, který stavěl mechanismy do mlýnů a jiných hospodářských zařízení. Zajímavostí tohoto mechanismu je, že je celý vytvořen pouze jen z různě tvrdého dřeva. Zmíněný jindřichohradecký betlém tvoří 1398 figurek lidí a zvířat, z nichž je 133 pohyblivých. Zhotovil jej punčochářský mistr *Tomáš Krýza*, který žil v Hradci mezi lety 1838 až 1918. Tento jeho betlém, jež postupně vytvářel déle než šedesát let, zabírá plochu 60 metrů čtverečních a dostal se dokonce do Guinnessovy knihy rekordů jako největší mechanický lidový betlém na světě. Dnes je v expozici jindřichohradeckého muzea sestaven v jeden celek společně též se dvěma dalšími menšími betlémy, mechanickým betlémem místního pekaře *Emanuela Steinochera* a statickým betlémem jeho staršího bratra *Bohdana Steinochera*.

Tradice stavění betlémů přetrvala i období normalizace a v současnosti se spíše opět rozrůstá. Nasvědčují tomu i pořádané výstavy, ze kterých bych chtěl připomenout alespoň z naší oblasti jednak tu, kterou pod názvem *A hvězda zářila* pořádá klatovské Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v době od 27. listopadu 2024 do 2. února 2025 a zejména pak výstavku zorganizovanou kulturní komisí obce Předslav ve spolupráci se základní organizací Českého zahrádkářského svazu Předslav, viz pozvánka dále v tomto čísle Zpravodaje. Můžete si tedy letošní vánoční pohodu obohatit i návštěvou některé z těchto výstav nebo třeba i jinou z vánočních akcí, na které naleznete pozvánky na konci tohoto Zpravodaje.

Václav Zíka

Betlém předslavského kostela

Kouzelným světem betlémů se můžeme v čase vánočním kochat v každém městě a vesnici. Stačí se zastavit v některém z kostelů, zavítat do muzea či na výstavu betlémů. Ať už jsou betlémy ztvárněné jakkoli a vyrobené z čehokoli, základní symbolika je stejná – znázorňují narození Ježíška.

Vánoční zvyk stavění betlémů je jedním z dědictví po svatém Františku z Assisi. Byl to údajně on, kdo postavil v italské Umbrii v jeskyni Greccio roce 1223 vůbec první betlém. „*Toužil vytvořit betlémskou scénu tak, jak podle legend vypadala při narození Ježíše, a proto přivedl dokonce i živého osla a vola.*“

Marie Terezie, ale hlavně Josef II., betlémům příliš nepřál a jejich stavění v kostelech zakázal. Lidé si ale jesličky natolik oblíbili, že si je vyráběli nebo kupovali a stavěli doma. Později se ale tradice opět prosadila a betlémy se opět objevovaly v kaplích a kostelích. Také předslavský kostel sv. Jakuba Většího má svůj betlém.

Tento betlém dlouho „spal“ v polorozpadlých krabicích na podlaze panské lóže kostela a v době jeho nalezení bylo již na první pohled zjevné, že zažil už lepší časy. V roce 2007, kdy se chystal první adventní koncert pro potěšení a slavnostní navození atmosféry blížících se Vánoc, se při hledání vhodného místa pro osvětlení muzikantů uvažovalo o možnosti využít vyvýšeného místa nad presbytářem kostela. A tam byl betlém uložen. Figurky však nebyly úplné, byly zaprášené, opletené pavučinami, na mnoha místech prokousané od červotoče, měly polámané končetiny a mnohdy i dokonce chyběly. Také chyběl přístřešek, chcete-li chlív, ve kterém by byla Svatá rodina. U nalezeného betlému byly ještě zbytky reliéfů průčelí měšťanských domů, které zjevně patřily k mnohem většímu panoramatu celého betlémského

výjevu. Ty byly ale, bohužel, již v tak rozpadlém stavu, že převyšovaly možnosti amatérského restaurování a pro znovuzrození bývalého rozsahu zcela nepoužitelné.

Betlémské figurky jsou dřevěné, vyřezávané a polychromované profesionálním způsobem. Podle laického odhadu pochází betlém z počátku 20. století, pravděpodobně z doby před 1. světovou válkou. Byl zhotoven firmou, která se zjevně takovou výrobou zabývala; po takovém zboží byla poplávka. Bohužel hlavní postavička – malého Ježíška – již není původní. Je nahrazena figurkou, která do stylu stávající scenerie nezapadá, stejně, jako ovečky.

Pro revitalizaci betléma byly figurky očištěny, u některých doplněny chybějící části, které ale již nebyly obarveny, a tak je jejich novota zcela zřejmá. Nově byla také doplněna stuha anděla s nápisem „GLORIA IN EXCELSIS DEO“ (sláva na výsostech Bohu) a celý přístřešek chlěva. Betlém tak dnes tvoří použitelný celek, u kterého se jistě potěšíte v nastávající předvánoční době.

Dnes je betlém uložen na obecním úřadě a při příležitosti Vánoc vystavován v předslavském kostele.

I když se betlémy stavěly už o adventu a zdobily městské a vesnické domy po celé vánoční období, jsou nejvíce spjaty se Štědrým dnem a Božím hodem vánočním. Betlémy se v českých, moravských a slezských domácnostech udržely i v době, kdy je začal vytlačovat vánoční stromek (koncem 19. století). Dárky, ukládané původně k betlému se nově začaly dávat pod stromeček. Pro mnohé rodiny je dodnes betlém tradičním symbolem Vánoc a figurky se dědí z generace na generaci.

Šťastný a pohodový předvánoční čas a celé Vánoce, možná i u Vašeho rodinného betlému.

Jan Majer

Kultura

Z činnosti Kulturní komise

V úvodu už jen krátká vzpomínka na zdařilou akci – posvěcení kříže v Sadu národní svobody v Měcholupech. Nejprve sloužil mši svatou v kapli Důstojný pán Josef Žák a pak požehnal kříž, který stál v době 2. světové války na místě obelisku s portrétem TGM.

V sobotu 7. září 2024 jsme uspořádali další koncert vážné hudby v kapli sv. Apoleny. Účinkovali pánové Vladimír Roubal na varhany, Pavel Verner na trubku a Jan Verner na violoncello. Koncert byl nádherný, podpořený velkou účastí nadšených návštěvníků.

Srdečně vás zveme na výstavu betlémů, kterou připravujeme ve spolupráci se ZO ČZS Předslav na sobotu 30. 11. od 10 do 17 hodin a na neděli 1. 12. 2024 od 10 do 16 hodin.

Další pozvánka směřuje na neděli 15. 12. 2024, kdy v kapli sv. Apoleny v Měcholupech proběhne v 15 hodin adventní koncert. Vystupuje soubor MUSICA IMPERFECTA. Můžete se těšit i na malé pohoštění. Jste všichni srdečně zváni.

Martina Zíková

Různé

Informace z dění v obci:

Lampiónový průvod obcí, uspořádal v Předslavi v podvečer 27. října letos opět místní sbor dobrovolných hasičů. Tato akce, kterou předslavští hasiči pravidelně každý podzim pořádají již od roku 2013, se stala velmi oblíbenou, je po každé hojně navštěvována a jinak tomu nebylo ani tentokrát. Do průvodu se dostavilo celkem na 240 účastníků, z toho jen dětí bylo více jak 100. Na závěr byla tato úspěšná akce i tentokrát zakončena ohňostrojem.

9. listopadu v odpoledních hodinách uspořádala TJ Sokol Předslav již podruhé Dětskou Halloween party. Tato akce se zdařila již minulý rok, kdy ji předslavští sokolové pořádali poprvé a letos na ni byla návštěvnost ještě vyšší, když sál místní sokolovny zaplnilo přes 200 lidí, z toho více jak 100 dětí v nejrůznějších halloweenských kostýmech. Zdá se, že se tu začíná rodit opět jedna úspěšná tradice.

Pozvánky:

- Obec Předslav Vás zve v pátek 29. listopadu 2024 od 18:00 hodin na **XV. Adventní koncert** pořádaný v kostele sv. Jakuba Většího v Předslavi. vystoupí: skupina Kaňky ze ZUŠ J. Kličky v Klátovech pod vedením pana Jana Kaňky a žáci ZŠ a MŠ Předslav pod vedením paní ředitelky Mgr. Petry Červené.

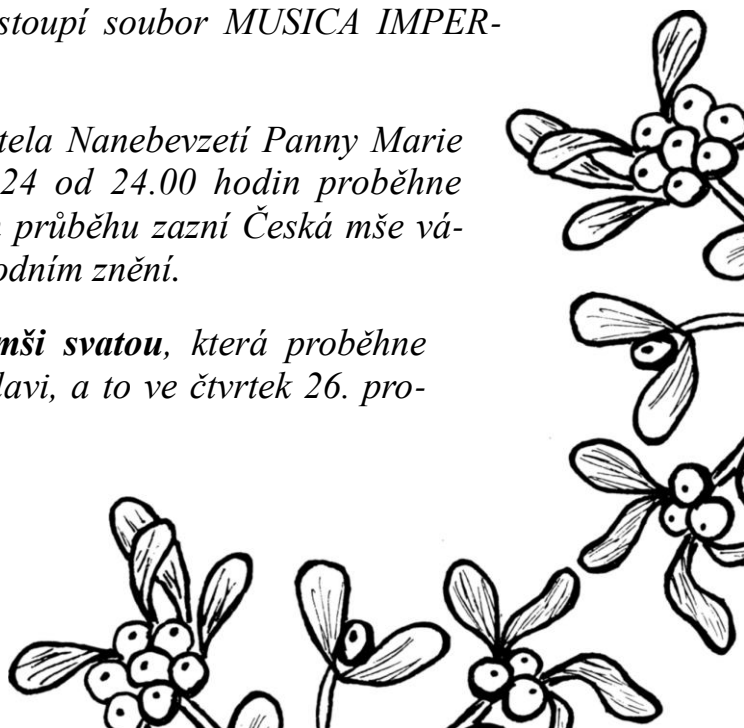
- Kulturní komise Obce Předslav a ZO ČZS Předslav zvou širokou veřejnost na **Výstavu betlémů**, kterou pořádají v sobotu 30. listopadu 2024 od 10.00 do 17.00 hodin a v neděli 1. prosince 2024 od 10.00 do 16.00 hodin v hostinci v Makově. Vernisáž výstavy s kulturním programem proběhne 30. listopadu 2024 v 10.00 hodin. Vystaveny budou betlémy členů spolku Betlémářů Plzeňska a betlémy občanů z našeho okolí. Výstava bude doplněna o individuální aranžmá tvořivých zahrádkářů na téma vánoční koleda.

- TJ Sokol Předslav zve zájemce na **Mikulášskou zábavu**, která se uskuteční v místní sokolovně v sobotu 7. prosince 2024 od 20.30. K tanci a poslechu bude hrát skupina SMASH.

- Kulturní komise Obce Předslav zve v neděli 15. prosince 2024 do kaple sv. Apoleny v Měcholupech, kde od 15.00 hodin proběhne **adventní koncert**, na kterém vystoupí soubor MUSICA IMPERFECTA.

- Srdečně jste všichni zváni do kostela Nanebevzetí Panny Marie v Němčicích, kde 24. prosince 2024 od 24.00 hodin proběhne **Vánoční bohoslužba slova**. V jejím průběhu zazní Česká mše vánoční Jana Jakuba Ryby, a to v původním znění.

- Zváni jste rovněž i na **vánoční mši svatou**, která proběhne v kostele sv. Jakuba Většího v Předslavi, a to ve čtvrtek 26. prosince 2024 v 11.00 hodin.

- TJ Sokol Předslav pak zve sportovní zájemce na **Tradiční Zimní turnaj ve stolním tenise**, který se uskuteční v sobotu 4. ledna 2025 od 14.00 hodin v sále místní sokolovny.

- I v roce 2025 se můžete zapojit do **Tříkrálové sbírky**, která v naší republice už tradičně probíhá od 1. do 15. ledna. V naší obci budou chodit koledníci na obvyklých místech, a to ve dnech v sobotu 4. a v neděli 5. ledna.

- Sbor dobrovolných hasičů Předslav vás zve v sobotu 18. ledna 2025 od 20.00 hodin do sokolovny v Předslavi na **Hasičský ples**. K tanci a poslechu hraje hudba ZENIT.

- SDH a TJ Sokol Předslav Vás srdečně zvou v sobotu 1. března 2025 od 20.00 hodin do Předslavi na **Maškarní ples**, který se bude konat v sále místní sokolovny. K tanci a poslechu hraje hudba ORION. Oba spolky zvou rovněž i v neděli 2. března 2025, kdy na stejném místě a za doprovodu stejné hudby, proběhne od 14.00 hodin **Dětský maškarní karneval**. Hojnost masek na obou akcích vítána.

Zpravodaj OÚ Předslav vychází 4x ročně vydává OÚ Předslav IČ 00256021

Periodický tisk územního samosprávného celku

Adresa vydavatele i redakce: OÚ Předslav, Předslav 124, 339 01, tel.: 376 395 201

Řídí redakční rada ve složení: Bc. Kreuzer M., Ing. Zíka V., Mgr. Červená P.

Povoleno MK, pod evidenčním č. MK ČR E 171 92

70. číslo bylo vydáno 25. listopadu 2024, Náklad 300 ks